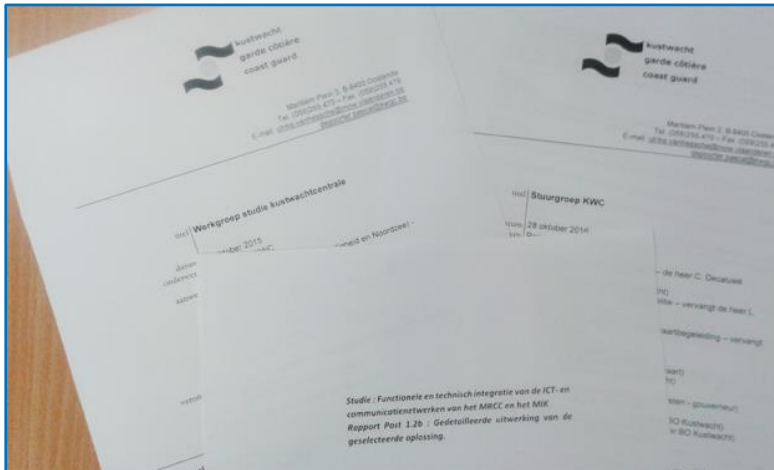

Kustwachtcentrale

Met subsidies via het Internal Security Fund (ISF) van de Europese Unie kon de gouverneur van West-Vlaanderen, als voorzitter van de stuurgroep Kustwachtcentrale, in 2016 een studie laten uitvoeren over mogelijke koppelingen van data- en communicatienetwerken tussen het Maritiem Informatie Kruispunt (MIK) en het Maritiem Reddings- en Coördinatie Centrum (MRCC). Dit met het oog op een efficiëntere informatie-uitwisseling voor de toekomstige kustwachtcentrale.

De studie is uitgevoerd door de firma Antea in samenwerking met de betrokken kustwachtpartners, het secretariaat Kustwacht en de diensten van de gouverneur van West-Vlaanderen. Het doel is om door een vlottere informatie-uitwisseling een beter maritiem veiligheidsbeeld te krijgen.

In januari 2016 was er een opstartvergadering en daarna volgden individuele interviews met alle betrokken kustwachtpartners. Zo werd een beeld gevormd van de bestaande toestand en de voor – en nadelen. Er werd bij de kustwachtpartners ook naar hun behoeften, noden en wensen gepolst. Daarna volgde een analyse om de sterke en zwakte punten en de bedreigingen en kansen te definiëren.

In augustus 2016 heeft de firma Antea hun tussentijds rapport voorgesteld op de stuurgroep Kustwachtcentrale en lichtten ze de verschillende mogelijkheden tot integratie toe. Het rapport bevat ook een stappenplan en budgetraming. Binnen de stuurgroep werd een oplossing geselecteerd en een niveau van integratie bepaald. Op technisch vlak zal gestreefd worden naar een hoge graad van integratie terwijl op functioneel vlak een medium graad van integratie gewenst is, waarbij op termijn kan geëvolueerd worden naar een hoge graad.

De studie werd afgewerkt in november 2016. Met de praktische uitwerking van de gekozen oplossing wordt gestart in 2017.

BNIP Mass Rescue

Onder voorzitterschap van de gouverneur van West-Vlaanderen kwam de werkgroep BNIP (Bijzonder

Nood - en Interventie Plan) Mass Rescue samen in januari 2016 en nog een keer in april 2016. De werkgroep, waarin heel wat kustwachtpartners zetelen, besprak de stand van zaken van het BNIP Mass Rescue. Dit plan beoogt de organisatie en coördinatie van de hulpverlening bij zware ongevallen of rampen met passagiersschepen. Er zijn ook specifieke gegevens over de bijzondere risico's van

ongevallen met passagiersschepen in vervat. De afwerking van het BNIP Mass Rescue staat gepland voor het voorjaar 2017.

Nobelwind

Op 29 januari 2016 vond een eerste overleg plaats met de exploitanten van het windmolenpark Nobelwind en de betrokken kustwachtpartners. Er werden afspraken gemaakt rond de constructie, het transport en de veiligheid. Nobelwind is een windpark in de Noordzee dat naar verwachting in 2017 zal worden opgeleverd. Het windpark zal bestaan uit 50 windmolens van elk 3,3 MW. De totale capaciteit bedraagt 165 MW.

Het offshore park ligt 45 kilometer voor de kust van Zeebrugge en is niet te zien vanaf land. Nobelwind maakt deel uit van de Bligh Bank-concessie, die in 2007 door de Belgische overheid is verleend. De eerste fase van deze concessie, Belwind 1, is al operationeel sinds 2010. De tweede fase, Nobelwind, wordt in twee zones ontwikkeld: ten oosten en westen van Belwind 1.

Midden maart startten de voorbereidingswerken en installeerde Nobelwind zijn net op zee. Het offshore net werd ook al aangesloten op het station van de netbeheerder. Op 23 maart kwamen de eerste funderingscomponenten aan in Oostende, dat fungeerde als installatiehaven. Alle onderdelen van de funderingen werden er geassembleerd.

De installatie van de funderingen en de componenten gebeurden met het schip Vole au Vent, dat op 28 april in de haven van Oostende gedoopt werd door niemand minder dan Koningin Mathilde. Het schip werd speciaal gebouwd om windparken op zee te installeren en is wereldwijd één van de grootste van zijn soort. Het heeft een kraan met hijsvermogen tot 1400 ton en vier zogenaamde 'spudpalen' om zichzelf boven water te hijsen zodat de golfslag geen impact heeft op de werken.

Eind september werd de laatste van 51 funderingen succesvol geïnstalleerd. Nu moeten nog de turbines geplaatst worden. Verwacht wordt dat het project afgerond wordt in de eerste helft van 2017.

Operatie Opera

Traditiegetrouw werd ook in 2016 enkele keren de operatie Opera op touw gezet. Dat is een operatie waarbij teams van verschillende van onze kustwachtpartners (Scheepvaartpolitie, Douane, Dienst Zeevisserij en de cel marien milieu van FOD Volksgezondheid) inschepen aan boord van een patrouillevaartuig van Defensie.

Ze voeren gezamenlijk controles uit voor onze kust en worden bijgestaan door het toezichtvliegtuig van de Beheerseenheid Mathematisch Model van de Noordzee (BMM) en door het Maritiem Informatie Kruispunt (MIK) in Zeebrugge. Het gaat zowel om administratieve controles als fysieke controles aan boord van schepen of 'boardings'. Wanneer er inbreuken worden vastgesteld, volgt een officiële waarschuwing en/of een proces-verbaal. Dankzij deze intensieve samenwerking is onze Noordzee opnieuw een stuk veiliger. Samenwerken loont!

Werkgroep Windmolenparken

Het grootste aandachtspunt van de werkgroep windmolenparken in 2016 betrof de werkzaamheden van Nobelwind zoals je hierboven al kon lezen.

Een tweede belangrijke ontwikkeling die in de werkgroep windmolenparken werd opgevolgd, was

een gepland geofysisch en geotechnisch onderzoek van toekomstige kabelroutes en een toekomstige locatie voor een platform in het kader van het Modular Offshore Grid (MOD) project. Dat Modular Offshore Grid (MOD) kan je beschouwen als een 'stopcontact op zee'. Nu is elk windmolenpark in de

Noordzee apart op het landnet aangesloten. Een stopcontact op zee zou ervoor kunnen zorgen dat alle windmolenparken worden aangesloten op hetzelfde hoogspanningsstation op zee. Dat platform kan dan op zijn beurt worden aangesloten op het landnet.

Integratie MRCC en RMD

Sinds dit voorjaar is de operationele werkvloer van het Maritiem Reddings- en Coördinatie Centrum (MRCC) van onze kustwachtpartner afdeling Scheepvaartbegeleiding uitgebreid met een operatorenstand van de Radio Maritieme Diensten (RMD) van onze kustwachtpartner Defensie. De Radio Maritieme Diensten zorgen ondermeer voor het uitzenden van nood-, spoed- en veiligheidsberichten voor de scheepvaart.

Hierdoor is de rechtstreekse samenwerking, zoals bepaald in het samenwerkingsakkoord van de structuur Kustwacht, nu ook omgezet in een dagelijkse realiteit en is onze Noordzee weer wat veiliger geworden. Op 27 mei 2016 werd deze samenwerking boven de doopvont gehouden tijdens een inhuldiging.

ICMS

In 2016 werden al volop voorbereidingen getroffen voor de ingebruikname van het digitaal crisisplatform Incident Crisis and Management System (ICMS). Met dat systeem wordt het delen van informatie tijdens noodsituaties eenvoudiger en sneller. Ook bij een ramp op de Noordzee is het de bedoeling om van ICMS gebruik te maken. Verschillende kustwachtpartners kregen al de kans om met dit nieuwe systeem kennis te maken tijdens een demo-dag of opleidingsdag. In 2017 zal ICMS nog verder ontwikkeld worden.

Oefeningen reddingen aan de Belgische kust

De oefeningen reddingen aan de Belgische kust, een initiatief van West-Vlaams gouverneur Carl Decaluwé, zijn stilaan een traditie geworden. Ook in 2016 waren er drie oefeningen die de samenwerking moesten uittesten tussen de verschillende partijen die betrokken zijn bij de afsprakenregeling reddingen aan de Belgische kust.

De oefening in juli ging door in De Haan en in augustus was het de beurt aan Koksijde. In het scenario stond een rafttocht van zes vrienden op zee. Eén van hen wordt plots onwel waarop een andere vriend het water induikt op zoek naar hulp aan wal. Hij bereikt ternauwernood het strand en slaat alarm.

De laatste oefening in september op het strand van Knokke-Heist had een extra dimensie. Het was de eerste reddingsoefening aan de kust waarbij drones ingezet werden om beelden te nemen van de reddingsacties. Dit zorgt voor visuele ondersteuning in de interventiewagens van brandweer en politie, in de commandopost vanwaar de coördinatie gebeurt en in de hulpcentrale 112.

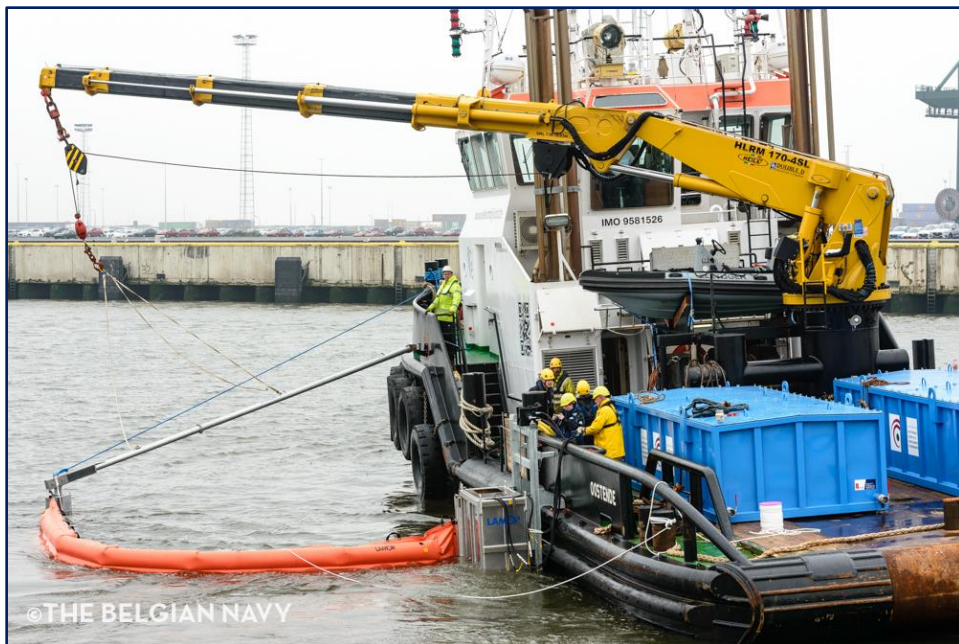
Verschillende kustwachtpartners werkten mee aan de oefeningen, die de alarmering van de interventiediensten en de onderlinge communicatie tussen de diensten aan land, op zee en in de lucht testten. De oefeningen verliepen vlot en de verbeterpunten worden meegenomen om de afsprakenregeling verder te verfijnen.

10 jaar Kustwacht

In 2016 kon de Kustwacht een tienjarig jubileum vieren! Samen met onze kustwachtpartners heeft het secretariaat Kustwacht ondertussen heel wat - soms ook woelige- waters doorzwommen. We maken graag van deze gelegenheid gebruik om onze kustwachtpartners te bedanken voor 10 jaar inzet en zin voor samenwerking!

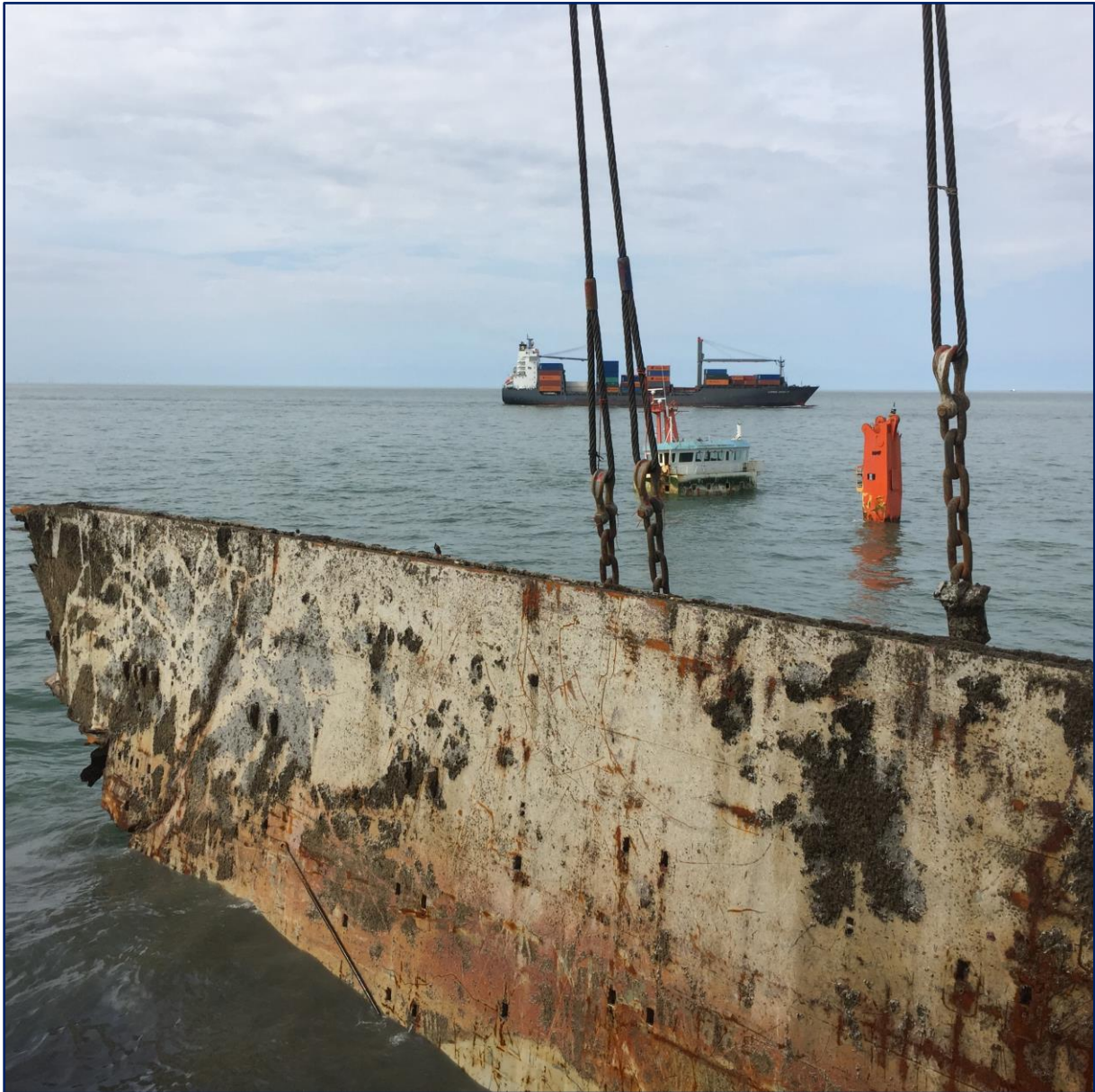
Nieuw pollutiebestrijdingsmateriaal

In 2016 kocht onze kustwachtpartner Directoraat –Generaal (DG) Leefmilieu nieuw materiaal aan om snel en efficiënt op te treden bij een milieu-incident in de windmolenzone op de Noordzee. De Zeetijger van onze kustwachtpartner Vloot is het eerste schip dat werd uitgerust met dergelijk pollutiebestrijdingsmateriaal. Op 1 juni 2016 kon staatssecretaris De Backer de nieuwe dispersanten unit en het veegarmsysteem met eigen ogen in werking zien tijdens een demonstratie. Dispersanten zijn chemische producten, met name detergents, die gebruikt kunnen worden om olievervuiling op zee tegen te gaan.

Verschillende kustwachtpartners maakten de demonstratie mogelijk: DG Leefmilieu zorgde voor de coördinatie, Civiele Bescherming voor het materiaal, Vloot zette de multifunctionele boeienlegger Zeetijger in en Defensie het patrouillevaartuig Castor. Ook de gouverneur van West-Vlaanderen en de secretaris Kustwacht waren aanwezig.

Berging Flinterstar

In het voorjaar 2016 werd het bergingscontract voor de Flinterstar, het Nederlandse vrachtschip dat in oktober 2015 voor de kust van Zeebrugge verging na een aanvaring met de gastanker Al-Oraiq getekend. De rechtbank had in februari 2016 al geoordeeld dat de reder zelf moest instaan voor de berging.

Na de ondertekening van het bergingscontract, werd het schip stuk voor stuk afgebroken en eind juni kon het voorschip al geborgen worden. Op 1 september 2016 was het wrak volledig uit het water gehaald, waardoor de werkzaamheden een maand vroeger dan aanvankelijk voorzien konden afgesloten worden.

European Coast Guard Functions Forum 2016

Van 20 tot 22 september 2016 nam de secretaris van de Kustwacht deel aan de algemene vergadering van het European Coast Guard Functions Forum (EUCGFF) in Londen. Dit forum, opgericht in 2009, heeft als doelstelling het verbeteren en stroomlijnen van de onderlinge samenwerking tussen de deelnemende lidstaten op vlak van kustwachttaken.

Dit jaar lag de nadruk hoofdzakelijk op de samenwerking tussen de verschillende agentschappen binnen de Europese Unie, zoals het recent opgerichte European Border and Coast Guard Agency (Frontex). Het voorzitterschap roteert tussen de deelnemende landen; België neemt het voorzitterschap op zich in 2022.

Grootscheepse MIRG oefening op zee

Op 11 oktober 2016 ging een grootscheepse internationale oefening op de Noordzee door waar heel wat kustwachtpartners en ook het secretariaat Kustwacht aan hebben deelgenomen. Het scenario van de oefening, waaraan bijna vijfhonderd mensen meewerkten, hield in dat er brand uitbrak aan boord van de ferry Oscar Wilde en de tanker Presto.

De perfecte gelegenheid voor verschillende Maritime Incident Response Groups (MIRG) om hun opleiding aan de praktijk te testen. Een MIRG team bestaat uit brandweermannen die speciaal zijn opgeleid om snel in te grijpen bij problemen op een schip op zee. Ze proberen vooral te voorkomen dat er een evacuatie moet gebeuren. België, Nederland, Groot-Brittannië en Frankrijk hebben allen MIRG teams die ook allemaal meegewerkt hebben aan de oefening.

In november 2016 volgde nog een eindconferentie voor alle betrokkenen waar de oefening geëvalueerd werd.

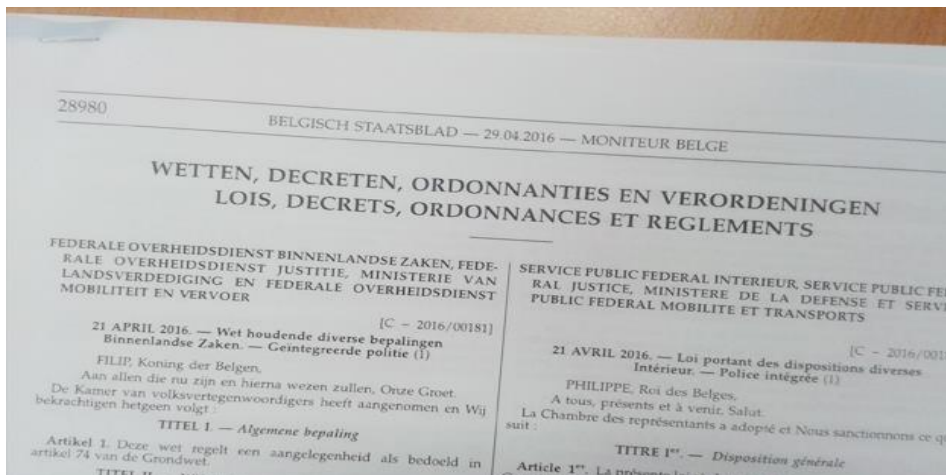
Doop nieuw douanevaartuig

Op 24 oktober 2016 hadden twee van onze kustwachtpartners, Vloot en de Douane, reden tot vieren. Het nieuwe patrouillevaartuig voor de Douane, de Zeeleeuw, is namelijk plechtig in gebruik genomen. Heel wat kustwachtpartners en ook

de secretaris van de Kustwacht waren aanwezig bij de doop.

De Douane beschikte al over de Zeewolf, en verdubbelt nu dus zijn capaciteit. De Zeeleeuw is een snel en wendbaar schip, en heeft ook een speciale 'docking ramp' om heel snel een bijboot te kunnen uitzetten. Zo kan de Douane nog efficiënter optreden. Vloot is als rederij gespecialiseerd in het management van overheidsvaartuigen.

Bestuurlijke overheid op zee

Op 21 april 2016 is een wet gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad die de gouverneur van West-Vlaanderen aanduidt als bestuurlijke overheid van de Belgische territoriale zee, de

exclusieve economische zone en het continentaal plat. Dat wil zeggen dat wanneer de Scheepvaartpolitie bestuurlijke maatregelen neemt, dat gebeurt onder gezag van de gouverneur.

Bestuurlijke maatregelen zijn maatregelen voor het verzekeren van de openbare orde, zoals bijvoorbeeld het instellen van een veiligheidsperimeter in geval van een incident op zee.

De praktische uitwerking is vastgelegd in een afsprakenregeling tussen gouverneur Decaluwé en de Scheepvaartpolitie die ondertekend werd op 28 oktober 2016. De procedure schrijft voor dat de Scheepvaartpolitie de bestuurlijke maatregel(en) die ze wensen te nemen, voorleggen aan de

gouverneur. De gouverneur stemt af met de Officier Bestuurlijke Politie (OBP) en daarna beslist hij om de voorgestelde maatregelen te bekrachtigen of te weigeren.

Pollux en visserijwacht

De Pollux, een van de nieuwe patrouilleschepen van onze kustwachtpartner Defensie, heeft midden-november een erg nuttige opdracht uitgevoerd. De bemanning ontving leden van zowel de Belgisch-Nederlandse certificatie-instelling voor maritieme operaties als de kustwachtpartners betrokken bij de bewaking en controle van vissersschepen, ook wel Visserijwacht genoemd.

Vlak na het vertrek uit Zeebrugge, ontvangt de commandant een oproep van het Maritiem Informatie Kruispunt (MIK). Zij sturen de Pollux op controle naar het eerste vissersschip. "We patrouilleren op zee en naargelang onze positie geeft het MIK ons de coördinaten door van een schip

dat het in de gaten houdt", legt de commandant van de Pollux uit.

Iedereen is alert. De motorboot ligt klaar om meteen te water te laten. Een ploeg militaire inspecteurs, douane- en

politieagenten trekken hun waterdicht pak aan en maken zich klaar om aan boord te gaan. "Ik zal proberen om niet in het water te vallen", lacht een medewerkster van de douane. Ook al is de zee redelijk kalm, toch is het maneuver niet eenvoudig want intussen blijft de Pollux verder varen. Daarna moeten ze aan boord gaan van het vissersschip, dat misschien niet erg happig is op een grondige controle.

De operatie is een mooi voorbeeld van hoe verschillende kustwachtpartners nauw samenwerken.

Zee van de toekomst

Meer dan driehonderd experts op nautisch, ecologisch en/of economisch vlak verzamelden op woensdag 14 december 2016 in de Marinebasis van Zeebrugge. Dit was het startschot van een participatief traject om een langetermijnvisie voor de Noordzee uit te tekenen onder de noemer #Noordzee2050, een initiatief van staatssecretaris voor de Noordzee Philippe De Backer.

Verschillende kustwachtpartners waren aanwezig, net als de secretarissen Kustwacht die aangeduid zijn als experts 'veiligheid en beveiliging'. De thema's natuurlijkheid, meervoudig ruimtegebruik en blauwe economie zullen doorheen het hele traject dieper worden besproken om tot nieuwe inzichten te komen. Begin 2017 gaan drie werkgroepen van start en tegen eind 2017 moet er een concrete visie #Noordzee2050 op tafel liggen.

